

FOAIA DIECEZANĂ

Organ al Epărhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane
" " " " pe 1/2 de an 5 cor.
" România și străinătate pe an 14 frc.
" " " " " pe 1/2 an 7 "

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficiale, concurs, edicte
etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la
150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte
8 cor., de aci în sus 10 coroane

Correspondențele să adresează redacțiunii
„FOAIA DIECEZANĂ”
iar banii de prenumerațiune și inserțiunile la
ADMINISTRAȚIUNEA
Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș

PARTEA OFICIALĂ

PARTEA NEOFICIALĂ

Nr. 2401 Șc. ex 1906.

CONCURS

Pentru ocuparea unui post de profesor la Institutul pedagogic diecezan gr. or. român din Caransebeș pentru obiectele: *Limba și literatura română, Limba și literatura maghiară și Istorie* se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecezană”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Salar fix anual 1600 cor.
2. Dela definitivare în relut de cvartir 400 cor.
3. Dreptul la 5 cvinvenii à 160 cor., socotindu-se acestea dela definitivare.
4. Dreptul la penziune în sensul Statutelor de penziune.

Competenți pot fi numai Români gr. or. și au să producă:

1. Atestat de botez.
2. Atestat de maturitate.
3. Absolutoriu dela univerzitate despre studii pedagogice sau filozofice.
4. Eventuale atestare de cenzură.
5. Atestate despre eventuale servicii de până acuma.

Caransebeș din ședința konzistorială ținută în 14 Iulie 1906.

Din însărcinarea Prea Sântitului Domn

[59 3—3]

Episcop diecezan :

FILARET MUSTA m. p.
Arhimandrit, Vicariu episcopesc.

Convocare

Adunarea generală ordinară a „Reuniunii învățătorilor români dela școalele confesionale gr. or. din dieceza Caransebeșului” se convoacă pe *Joi și Vineri 24 și 25 August (6 și 7 Septembrie n.) 1906 la Băile Herculane*, lângă Mehadia, cu următorul program:

Ședința I

Joi în 24 August (6 Septembrie) după amiază

1. La 2 $\frac{1}{2}$ oare p. m. azistarea la chemarea Duhului sfânt.
2. La 3 oare deschiderea adunării.
3. Prezentarea rapoartelor și a altor exhibite incurse.
4. Alegerea comisiunilor.
5. Disertațiuni.

Ședința II

Vineri în 25 August (7 Septembrie) înainte de amiază

6. Referadele comisiunilor.
7. Defigerea locului pentru proxima adunare generală.
8. Propuneri incurse cu 8 zile înainte de adunare.
9. Alegerea funcționarilor și a comitetului Reuniunii.
10. Închiderea adunării.

Din ședința comitetului Reuniunii ținută în Lugoj la 24 Iulie (6 August) 1906.

Ioan Marcu
prez. Reun.

George Cătană
notar prim.

Să luăm aminte !

Cu această ocaziune se aduce la cunoștință, că membrii Reuniunii noastre, cari participă la adunare, au să sosească în Băile-Herculane cu trenul ce pleacă din Timișoara în 24 August (6 Septembrie) la 8 oare dimineața și ajungă în Băile-Herculane la 1 oară d. a. (Cu acest tren au legătură trenurile, ce pleacă dimineața la 2 oare și 25 minute din Oravița, la 3 oare și 30 minute din Vârșet, la 3 oare și 40 minute din Bocșa Montană și la 3 oare 30 minute din Margine).

Bilete cu favoruri de călătorie pe căile ferate ung. reg. se vor împărți ca până aci la timpul său.

Participanții au să se anuțe pentru cvartir la Domnul *Nicolae Nestorovicu* proprietar în *Herkulesfürdő* până la 19 August (1 Septemvrie st. n.). Cvartire se vor căpăta de persoană dela una coroană în sus. Participanții vor avea favoruri la trăsuri și mâncări.

*

În 25 August (7 Septemvrie) membrii Reuniunii vor face o excursiune de studii la Expoziția generală română din București. Acei membri, cari voesc să cerceteze expoziția și eventual Constanța, Sinaia etc. au să se însinue d-lui *Ioan Marcu*, președintele Reuniunii (în *Német-Bogsán*), cel mult până în 17/30 August trimițând tot odată și 10 cor. din speșele de drum.

Amintim la acest loc, că pe căile ferate române ni-s'a pus în vedere o reducere de circa 70—75%, adică drumul până la București și retour de persoană va fi 8—9 cor., iar pe timpul petrecerii în București cvartir gratuit.

De aceste favoruri se pot bucura numai membrii Reuniunii și familianții lor, — alte persoane, cari voesc să ne însoțască, au să se facă membri. Membrii ajutători solvesc 4 cor. la an în decurs de trei ani; membri fondatori 40 de cor. odată pentru totdeauna.

Fiecare excursionist trebuie să-și scoată dela notarul cercual o descriere personală (*személy leírás*), ce e indispensabilă pentru cazul, când comitetul Reuniunii va putea exoperă un pasport general pentru toți excursioniștii, dar mai ales în cazul, când — neputându-se exoperă pasportul general — fiecare membru, respective cap de familie, va trebui să-și scoată un pasport separat.

Ordinea în decursul excursiunii, care se va face într'un singur grup, va ținea-o președintele Reuniunii.

Alte amănunte se vor face cunoscute la timpul său prin jurnale sau pe cale privată.

Bocșa Montană, la 5/18 August, 1906.

Prezidiul Reuniunii

Bibliografie

A apărut în tipografia diecezană »*Nazarenismul*« de *Dr. Vladimir Dimitrievici*, de prezent rector la institutul superior teologic din Carloveț, traducere de *Iosif Bălan*, o broșură în octav în 256 pagini. Prețul 2 cor.

Din această broșură remarcabilă estragem **prefața** :

Două curente premejdioase amenință cu nimicire biserica noastră dreptmăritoare: *socialismul și nazarenismul*.

Socialismul, în stăruința sa de a resturna ordinea socială și sistemul economic-național de azi, se năpustește cu o ură neîmpăcată asupra preoțimei, pe care în senzul învățăturilor lor o consideră de o clasă de parasiți neproductivi, iar ideea reprezentată prin preoțime este privită de idee greșită, ba chiar de pedecă pentru progresul omenimei.

În visul lor despre o perfectă egalitate între oameni, în ceea ce privește posesiunea și câștigul material, numai acei factori sociali au drept de

esistență, cari sunt nemijlocit și direct productivi. — Numai producțiunea directă este prețuită în cadrul acestei organizațiuni.

Dar condițiunea principală a unei activități productive este liniștea sufletească, îndestulirea cu soarta, izvorul dorului de a trăi. E bine, ei cred, că omenimea va afla îndestulirea aceasta în cadrul organizațiunei socialiste. Nici odată.

Sufletul omului totdeauna va simți lipsa a se refugia din vâlmășala luptei josnice de materialism, în regiunile acelei împărății, despre care a zis Mântuitorul înaintea lui Pilat: „Împărăția mea nu este dintr'această lume . . .“ (Ioan XVIII, 36).

Socialismul în rătăcirea sa voiește să răpească omului puțința de a se rădica pe aripele sfintelor sentimente și gândiri în această lume frumoasă, din care privește ca prin un văl tandafiriu murdăriile materialismului zilnic, voiește să-i răpească peste tot dorul de a trăi și a-l duce în abizul desperării, al nimicirii de sine, al sinuciderii. Socialismul voiește să introducă moralitatea fără de religione sau mai bine zis „moralitatea fără Dumnezeu“ (la morale sans dieu) despre care au scris atâți speculanți, dușmani ai creștinismului, între cari și Max Nordau.

Nazarenismul nu propagă ateismul, dar tinde să distrugă toate instituțiunile bisericii noastre dreptmăritoare, toate acele obiceiuri și forme, prin cari sufletul creștinului își manifestă alipirea sa către Mântuitorul, către urmașii și către învățăturile acestora. Ura nazarenilor față de preoțime și față de biserica dreptmăritoare este încă și mai neînfrănată decât a socialiștilor. Scopul lor final este resturnarea bisericii dreptmăritoare și cu aceasta nimicirea tuturor așăzemintelor, cari sunt scumpe și sfinte Românilui, a acelor așăzăminte, cari strămoșilor noștri în timp de pace le-a servit spre edificare și spre înălțare, iar în timp de războaie și de nevoi le-a fost unica mângăiere, pentru cari ei și-au pus sufletul și pentru cari au vărsat șiroaie de sânge în luptele cu fioroșii ieniceri. Ei voiesc, ca Românul să se lapede de ceea ce l-au învățat părinții, de ce l-a învățat biserica să iubească, că să-i fie drag să trăiască; să nu aibe bucuria Sfintei Învieri, a Înălțării, a Pogoririi Duhului Sfânt, a Nașterii, a Botezului etc. și să nu se poată înălța la fericirea, la care ne înalță dumnezeestile și mângăitoarele noastre cântări dreptmăritoare; voiește ca Românul să se lapede de lege și de limbă.

Nazarenismul în chipul acesta nu este decât un curent affluent al marelui torent socialist, în ale cărui unde sângeroase se înecă iubirea de neam și de lege, iubirea de părinți și de patrie.

Când s'a încuibat nazarenismul la noi nu știm pozitiv, dar probabil, că mai întâiu s'a ivit

la anii 1860—70. Cazuri sporadice de prozelitism nazarean au fost și mai înainte, dar existența nazarenismului s'a pronunțat pe acest timp și mai întâiu în Satul-Nou (lângă Panciova), unde probabil a fost importat prin mijlocirea nazarenilor sârbi, ori nemijlocit din comuna germană Franzfeld din apropiere, ai cărei locuitori, în urma confesiunii luterane, stând în contact cu coreligionarii lor din Germania, s'au molipsit de această sectă infecțioasă.

Din Satul-Nou ca din un centru a început lucrarea subminătoare a nazarenilor a se estinde asupra comunelor române din vecinătate. După Satul-Nou a urmat comuna Sân-Mihai, unde s'a introdus prin un măiestru covaciu bețiv, supra-numit »Pengheș« și unde azi numără câteva sute de suflete.

Azi mai toate comunele din protopopiatul Panciovei sunt molipsite: Deliblata, Doloave, Satul-Nou, Sân-Mihai, Petrovasila, Uzdin, Iabuca etc. și mai în toate aceste sate nazarenii au case de rugăciuni. Este greu a află cauzele, cari fac, ca poporul nostru să treacă la nazarenism. O arătare însă este simptomatică. Chiar în acele comune a prins nazarenismul rădăcini mai puternice, ale căror locuitori erau cunoscuți ca zeloși creștini, precum au fost locuitorii „bufeni“ din Satul-Nou și Sân-Mihai. Ori-care este cauza, acum e totuna. Răul e aci și trebuie să-l combatem. Am crezut, că e bine, ca poporul, dar îndeosebi preoțimea noastră să fie în clar cu ființa nazarenismului, ca să se poată lupta cu succes în contra lui.

Prin scrieri bune se poate face foarte mult. Și cum scrierea D-lui Dr. Vladimir Dimitrievici este cea mai bună carte scrisă în domeniul acesta, o carte, în care autorul a adunat tot ce s'a scris în limbi străine despre această temă, ba are părți în lucrarea sa, cari nu le au alți autori, împărtășiri primite deadreptul dela fiul întemeietorului Fröhlich, am crezut că fac un serviciu bun cauzei traducând în limba noastră această valoroasă lucrare. Dl Dr. Vladimir Dimitrievici de altcum este cunoscut publicului român prin articlii săi scriși în „Biserica și Școala“ în chestiunea nazarenismului.

Cartea distinsului bărbat a fost premiată prin: Matica Srpska și prin sinodul episcopesc din Sârbia.

În contra curentului nazarean trebuie să luptăm toți Românii, de orice tagmă am fi, îndeosebi în zilele noastre, când biserica și neamul nostru și de altcum este atacat și este amenințat în existența sa.

Caransebeș în August 1906.

Iosif Bălan.

Cărți nouă pe terenul istoriei bisericești

În timpul mai nou literatura bisericească s'a învâruit cu niște produse de mare însemnătate și de mult așteptate dela profesori de istoria bisericii române de pela școlile noastre.

Dl Nicolae Dobrescu, carele e cunoscut până acum pe terenul istorico-bisericesc prin broșura: *Fragmente privitoare la Istoria bisericii române*, tipărită în anul trecut la noi în Budapesta, în anul acesta a mai tipărit o lucrare destul de interesantă din sfera istoriei bisericești a Românilor sub titlul: *Contribuțiuni la Istoria bisericii Românilor. Întemeierea Mitropoliilor și a celor dintâi mănăstiri din țară*. Buc. 1906 pag. 128 80. Lucrarea a apărut în escelenta revistă bisericească: „Biserica ortodoxă Română“ în București, de unde s'a reproduș și în broșură separată făcându-se accesibilă și acelor cetitori, cari din diferite împrejurări nu pot citi această revistă din București.

Precum se vede din prefața care o însoțește, lucrarea aceasta a fost scrisă într'un mod mai restrâns și în limba germană sub titlul: *Anfänge der Kirchenorganisation in den rumänischen Fürstenthümern*, prezentată universității din Viena ca disertațiune pentru obținerea gradului de doctor în specialitatea istoriei bisericești.

După obținerea doctoratului în Viena autorul a trecut la Cernăuț, unde s'a deschis un câmp mai vast pe acest teren, oferindu-i-se ocaziunea de a găsi în bibliotecile cernăuțene o mulțime de nouă izvoare, o mulțime de cărți românești rare, pe cari nu le putuse avea îndemână în Viena, pe timpul când lucra la disertațiunea germană, având acum mai mult timp liber, a prelucrat lucrarea germană de nou în limba românească.

Studiind mai cu profunditate tesa propusă, carea o tractase în limba germană numai în linii generale, ni-o ofere românește mai completă și chiar mai modificată în unele părți, preste cari și din cauza cadrului restrâns trecuse prea repede.

Acum înzestrat cu izvoare nouă, bogate în materia istoriei bisericești a Românilor, scrie mai cu de-amănuntul despre chestiunea întunecoasă a întemeierii mitropoliilor române chiar de pe timpul secolului XI-lea. Ba ce e mai mult, merge și mai departe și zice că pe baza documentelor neresturnavere Români apar pe arena istoriei în jumătatea a doua a secolului al X-lea. Nu numai din Cedren istoricul grec, ci mai ales dintr-alt document din anul 980 se atestă aparițiunea Românilor anume la sudul Dunărei. — Dacă acești Români erau creștini — aveau preoții lor — preoții după legile bisericești trebuiau să fi fost sfințiți de episcopi. Prin urmare ierarhie bisericească a existat acolo unde sunt creștini — biserică vie! Durere însă că din cauza deselor războaie pe locurile unde locuiau Românii până acuma nu ni-s'a dat posibilitatea de a se descoperi amănunte precise documentare despre starea ieratică a bisericii române ortodoxe.

Tot ce avem până acum sunt niște notițe, incidentale — obscure, reslete prin scrierile scriitorilor greci și ale altora, cari s'au ocupat cu descrierea popoarelor barbare cari au năvălit peste Români din Dacia și din locurile unde s'au fost așezat încă în secolul I al creștinătății.

Lucrările mai nouă ale scriitorilor bisericești își dau silința de a chiarifica și epoca aceasta prea întunecoasă dela formațiunea poporului român până la întemeierea primelor state compacte românești dela Dunăre.

Unii scriitori ne mână în Balcani, unii în Carpați, ba că am venit de aici. — ba de colo, — pre când poporul român stă bine infipt lângă Dunăre, pe ambele țărmuri ale ei.

Dară să lăsăm acestea toate altor bărbați mai competenți, profesorii de istoria bisericească de la seminariile dieceșelor noastre și să ne întoarcem la scrierea dlui Dobrescu.

Nu pot, — mă simt prea puțin, — de a face amănunțită recenziune asupra acestei opere, am voit numai a semnală existența ei și a atrage atențiunea asupra existenței ei, că cine dorește să știe ceva despre întemeierea mitropoliilor române, să caute să cumpere această broșură și va citi documentele cele mai noave despre ierarhia veche a poporului român.

Cuprinsul acestei broșuri e:

1. Cele dintâi mențiuni ce se fac în documente cu privire la istoria bisericii române pag. 1—14.
2. Notițe bibliografice în cestiunea întemeierii mitropoliilor din țară pag. 14—34.
3. Întemeierea Mitropoliei Ungro-Vlachiei (1359) pag. 35—49.
4. Întemeierea unei a doua mitropolii în țara românească (1370). Mitropolii dela Severin pag. 49—57.
5. Întemeierea celor dintâi mănăstiri în țara românească pag. 57—63.
6. Nicodim pag. 63—67.
7. Biserici și Preoți pag. 67—70.
8. Primele începuturi de organizare politică și bisericească în Moldova pag. 70—88.
9. Conflictul cu Patriarhia din Constanținopol pag. 88—101.
10. Aplanarea conflictului. Recunoașterea mitropolitului Moldovei Iosif de Patriarhie pag. 101—108.
11. Stabilirea scaunului mitropolitan la Suceava pag. 108—113.
12. Mănăstiri pag. 113—117.
13. Biserici și preoți pag. 117—119.

E tipărită la București în Tipografia cărților bisericești. Prețul broșurei 2 cor. plus portul postal și se poate comanda dela Emilian Micu în Lugos, unde se află depusă de însuși autorul N. Dobrescu.

Comunicare de: **Emilian Micu.**

La Sântul Munte (Athos)

(Fine)

În călătorie am avut trecerea pela locul numit Sfânta Aghiazmă, unde spun părinții că Sfântul Atanasie a lovit piatra în chipul crucii ca odinioară Moisi în pustie și a izvorit apă. Cea mai bună apă în Sfântul Munte se află aici. Aci e o chilie cu doi colibași, la cari am rămas peste noapte. Cuviosul bătrân Climent a fost ucenic cuviosului Nifon Ctitorul Mănăstirii „Prodromul“. Trei-zeci de ani de când e acolo; iar ucenicul lui, Ilarion, cu multă pietate își odihnește bătrânețele de 16 ani. Bătrânul cuvios mă iubiă mult și mi zicea să rămân acolo. Durmea noaptea, l-am văzut cu ochii, pe pământ gol, fără căpătâi.

De acolo am mers la Mănăstirea grecească „Ivir“ căreia i-a cauzat mari pagube cutremurul din 6 Decembrie 1905.

De acolo curmeziș am urcat la Coreia. Aci se află o mănăstire mare rusască cu o biserică nespuse de frumoasă numită „Servia“. Rușii cântă vocala și nu Psaltihia ca la Greci. În cor sus am văzut un călugăr legat în lanțuri, deoarece voia să fugă la pustie fără slobozenia Proistosului, carele nu l-a aflat demn de o virtute așa mare de a se face pustnic, cum voia dânsul.

Masa e de obște. Acolo am mâncat cu aproape 600 călugări la o masă.

După masă și după vizarea tescherelei turcești am plecat însoțit de părintele Xenofont iarăși la Dafin, unde am luat vaporul.

Din toate mănăstirile *Lavra* e cea mai veche. E din anul 960 după Hristos. Sfântul Munte plătește guvernului turcesc o dare de 625 lire otomane anual.

Sfântul Munte e în sudul Macedoniei și are forma de peninsulă în Arhipelag. Are o lungime de 60 kilometri și o lățime în unele locuri dela 8—12 kilometri. Înălțimea lui cea mai mare care vine dela sud e aproape de 2066 metri d'asupra nivelului mării.

Are o pozițiune încântătoare, acoperită cu păduri răcoroase și grădini pline cu flori și pomi roditori. Între arborii ce cresc acolo însemn: chedrii, chiparoși, prunari, stejari, plopi. Între arborii fructiferi aflăm smochini, maslini, castani, aluni, migdali și perseci. Legumele ajung la o mărime de necrezut.

Fiecare mănăstire își are câte un epistat (prepozit). În totul sunt 20 epistați, după numărul mănăstirilor. Acești epistați formează la un loc conziliul permanent al comunității religioase „Protata“. Se adună de trei ori în săptămână și discută afacerile generale ale mănăstirilor, judecând tot odată și pricinile iscate între călugări. În contra hotăririlor luate de ei este dreptul de apel la patriarhie în Constantinopol.

Peste tot, pe Muntele Sfânt, precum spun părinții cuvioși, sunt peste 1000 de biserici situate pe teritoriul celor 20 mănăstiri mari.

Mănăstirile cele mari sunt zidite din piatră cioplită. Stau, deși vechi, ca o stâncă de granit. Mai multe sunt situate la poalele muntelui. Părinții spun că Sfântul Munte e deapănarea verde ca o primăvară eternă.

Numărul călugărilor, după spunerea Superiorului Antipa, dela Prodomul, e de 12000. Toți sunt ortodoksi, cari conșează așezămintele vechi rămase dela cuvioșii părinți.

Femei nu intră de loc acolo. Această lege e respectată și de Caimacamul turcesc și de soldații turci.

Părinții trăesc în liniște și nu se pomenește de politică între ei, precum scriu jurnalele.

Călugării sunt de patru categorii, anume: *Chinovii*, *Idioritmi*, *Chiliași* și *Colibași*. Afară de aceștia mai sunt și pustnici, cari trăesc prin peșteri făcute în stânci și prin locurile cele mai sălbatice și primejdioase, încât numai uitându-te la ele te cuprinde groază. Pustnicii se feresc a-se întâlni cu cineva; și dacă zăresc vre-un om de departe în calea lor, schimbă drumul și-l ocolesc. Dacă este întâlnit de cineva, atunci el pleacă capul în jos, se uită în pământ, nu răspunde la nici o întrebare și fuge. El umblă cu picioarele goale și sunt îmbrăcați de tot sărăcăcios. Hainele nu le schimbă cu anii, decât atunci când se rup de tot. Mănâncă bureni și rădăcini și de două ori pe săptămână pâne numită posmac, muiată în apă, numai dacă o au. Pânea aceea li-se aduce ca pomână de către alți călugări, în zile anume când știu că pustnicii nu sunt în peșteri.

Cu drept cuvânt dară se zice de către sfânta Maica noastră biserică: „Vieța pustnicilor fericită este“

Locul acela dară, unde mai bine de 1000 de ani se practică astfel de virtute evanghelică, cu drept cuvânt se numește „Sfântul Munte.“ Acolo sunt potrivite cuvintele: „Iată m'am îndelungat fugind și m'am sălășluit în pustie.“ (Psalm 54). Acolo e tăcerea adâncă luând aminte de sine și după cuvântul: „zis-am: păzi-voiu căile mele ca să nu greșesc cu limba mea“ (Psalm 38). Acolo e post aspru după cuvântul: „Genunchii mei au slăbit de post și carnea mea s'a schimbat pentru untul de lemn“. Acolo priveghere la mezul nopții, după cea zisă: „În mezul nopții m-am sculat să mă mărturisesc Ție“ (Psalm 117 -- V. 62.) Acolo plângere pentru păcat, plinind în fapt: „făcutu-s-au lacrimile mele pâne, ziua și noaptea.“ Acolo e tângire și întristare pentru păcat, ca să se plinească altă zisă: „Oasele mele ca o uscăciune s'au uscat. Rănit am fost ca iarba și s'a uscat inima mea, că mi-am uitat a mânca pânea mea“ (Psalm 101 4—5). Sfânt și de mii de ori sfânt e acel Munte, căci este adăpat cu sânge și lacrimi. Sfânt, că'i amestecat cu țărână și oseminte sfinte. Sfânt este, căci întrînsul până astăzi se practică virtutea evanghelică.

Terminând recomand la ori-ce creștin bun și evlavios, să meargă acolo și să vadă că cele ce am scris sunt adevărate și astfel făcând sum sigur, că

celce s'a dus acolo cu scop religios, deși va afla câte un membru putrăd, cum de regulă sunt în sânul bisericii, buni și răi, totuși se va folosi mult și va aduce cu sine cele mai dulci suveniruri duhovnicești.

În parte dătoez muțămîta mea profundă Dlui Dr. Dimitrie *Ciocola*, referent școlar la Consistoriul din Caransebeș, carele meditănd serios asupra dorinții mele, a înfrenit la Prea Sfinția Sa dl. Episcop spre a-mi acorda binecuvântarea de călătorie.

Mănăstirea dela „Izvor“ în 25 Iulie 1906.

Al tuturor cătră Dumnezeu rugător și de tot binele voitor.

Macarie Gușcă
călugăr-ierodiacon.

Varietăți

Nou episcop la Cattaro. Majestatea Sa a numit episcop la Cattaro în Dalmația pe arhimandritul de scaun din Zara Dositeiu *Iovici*.

† **Livia Bésán n. Athanasievici**, soția dlui notar public reg. Mihail Bésan din Logoj, după grele suferințe a adormit în Domnul Vineri în 20 August st. n. în anul al 55-lea al vieții și 38 al căsătoriei celei mai fericite. Remășițele pământești ale scumpei repausate au fost așezate spre odihnă eternă, după ritul bisericii greco-orientale, din locuința de vară, Luni în 20 August la 5 ore d. m. în cimiterul din Logoj. *Ușoară să-i fie țărâna și eternă memoria!*

„**Armonia**“ din Cernăuți la expoziția din București. La festivalul coral ce va avea loc la expoziția din București în zilele de 26—30 August (9—12 Septembrie) a. c. în arenele romane dela expoziție, va lua parte și escelentă reuniune de cântare românească „Armonia“ din Cernăuți. S'au anunțat pentru participare 117 persoane. Festivalul coincide tocmai cu escurzia Reuniunii învățătorilor din dieceza Caransebeșului și cu escurzia alor 2000 țărani bucovineni. Va fi unica ocaziune ca și Bănățenii noștri să cunoască odată pe bunii lor frați din Bucovina, această frumoasă grădină alui Ștefen cel mare. Deci să mergem cât de mulți la expoziție!

„**Reuniunea învățătorilor români** dela școalele populare conferențiale ort. române din protopopiatele aradane I—VII“, își va tineă a XVI-a adunare generală ordinară Mercuri și Joi 16/29 și 17/30 August 1906 în comuna *Pecica-română* cu următorul program: *Ședința I.* 1. Participare în corpore la Sfta Liturgie împreună cu chemarea Duhului Sfânt. 2. La 10 ore a. m. deschiderea adunării generale. 3. Constatarea prezenților și bineventarea oaspeților. 4. „*Ioan Amos Comenius*“ disertațiune de Nicolau Cristea, învățător în Mândruloc. 5. Prezentarea rapoartelor și exmiterea comisiunilor cenzurătoare. 6. „*Alcoholismul*“, disertațiune de George Petrescu învățător în Apateu. *Ședința a II-a.* 7. „*Numărul 12*“, prelegere practică din Aritmetică de Nicolae Harduț, inv. în Aciuța. 8. „*Școala practică*“, disertațiune de Iosif Stanca, învățător în Roșia,

9. „*În tot binele e și ceva rău*“, disertațiune de Iuliu Groșorean, învățător în Galsă. 10. „*Rolul învățătorului afară de școală*“, disertațiune de Dimitrie Boar, inv. în Nădab. 11. „*Cunoașterea individualității elevului*“, disertațiune de Ioan Roșu, inv. în Buteni. *Sedința a III-a*. 12. *Cauze cari oprimă chemarea învățătorului*“, disertațiune de I. Borlea, inv. în Cuied. 13. Referadele comisiunilor cenzurătoare. 14. Votarea premiului de 50.— cor. dat de un anonim disertațiunii ce a făcut mai bun efect asupra auditorilor. 15. Propuneri și interpelări. 16. Fixarea timpului și locului pentru adunarea generală a XVII. 17. Apel nominal și legitimarea certificatelor de prezență. 18. Restaurarea biroului și comitetului pe noul period 1906—1909. 19. Exmiterea comisiunii autenticoare. 20. Închiderea adunării generale.

„Societatea pentru fond de teatru român“

își va țineă adunarea sa generală în Lipova, în zilele de 15 (28) și 16 (29) August 1906. Învităm la această adunare generală pe toți membrii fundatori, pe viață, ordinari și ajutători ai societății, precum și pe toți binevoitorii ei și sprijinatorii culturii românești. Brașov la 1 (14) August 1906. *Virgil Onișiu* m. p. v.-președinte. *Dr. Iosif Blaga* m. p. secretar. Programă: I. Ziua primă: Marți, în 15 (28) August 1906. 1. Deschiderea adunării generale, la 10 ore a. m. 2. Alegerea a doi notari pentru ședințele adunării. 3. Prezentarea raportului general al comitetului asupra lucrării sale dela adunarea generală din urmă precum și a rapoartelor de cassă. 4. Alegerea unei comisiuni de 5 membri pentru cenzurarea raportului general al comitetului. 5. Alegerea unei comisiuni de 5 membri pentru cenzurarea rapoartelor de cassă și a socotelilor. 6. Alegerea unei comisiuni de 5 membri, cari, în înțelesul §-lui 5 din statutele societății, vor înscrie membrii noi fundatori, pe viață, ordinari și ajutători, pentru societate. 7. Cetirea disertațiunilor corespunzătoare scopului societății, înștiințate președintelui înainte de adunare. 8. Închiderea ședinței. II. Ziua a doua: Mercuri, în 16 (29) August 1906. 1. Deschiderea ședinței la orele 10 a. m. 2. Cetirea procesului verbal al ședinței precedente și verificarea lui. 3. Raportul comisiunii pentru câștigarea de membrii noi. 4. Raportul comisiunii însărcinate cu cenzurarea raportului cassierului. 5. Raportul comisiunii însărcinate cu cenzurarea raportului general al comitetului. 6. Determinarea locului, unde se va țineă adunarea, generală pentru a. 1907. 7. Alegerea unei comisiuni de 3 membri pentru verificarea procesului verbal din ședința a II-a. 8. Închiderea adunării.

Avis. La cererea mai multor preoți din protopresbiteratul Caransebeșului se aduce prin aceasta la cunoștința tuturor preoților tractuali, că pot să dea oficiului central reg. ung. de statistică datele cerute de acelaș oficiu cu datul de 14 August a. c. Nr. 5807, în care obiect de altcum și Venerabilul Consistoriu diecezan va transpune datele statistice pentru comunele

matere și filii din întreaga dieceză. Caransebeș în 9/22 August 1906. *Andrei Ghidiu*, protopresbiter.

Mulțămită publică

Primiți și pe această cale mulțămita mea adâncă toți amicii și cunoscuții cari ați avut bunăvoință a participa la înmormântarea neuitatei mele soție Ana. Cu deosebire mulțămesc Prea On. D. protopresbiter *Andrei Ghidiu*, Dr. *Petru Ionescu*, *Spiridon Șandru*, *George Petrescu*, *Ioan Stoian*, *Aurel Spătan*, *Valeriu Nicolaevici*, *Eftiție Lăpăduș*, *Patricia Rădoi*, *R. Jurchescu*, *I. Bogdan*, *E. Stoian*, *I. Turcan*, *D. Soceneanțu* precum și celor opt Domni învățători cari prin participare la înmormântare au contribuit la ridicarea solemnității acestui act trist.

Zăguzeni la 22 August 1906.

Georgiu Popovici preot.

Bibliografii

La Tipografia și Librăria din Caransebeș

se află următoarele cărți ale prof. Dr. **Petru Barbu**:
Istorieare Religioase-morale, I Carte de Religieune pentru școalele poporale, 30 fil.

Istorieare Biblice, II carte de Rugăciune pentru școalele poporale, 30 fil.

Istorieare Bisericești, III Carte de Religieune pentru școalele poporale, 30 fil.

Catehismul, IV Carte de Religieune pentru școalele popoarele 40 fil.

Carte de Rugăciuni și cântări bisericești, cu binecuvântarea arhierescă. (Format mic, 160 pagini, broșurată 50 fil., legată dela 60 fil.—10 cor.)

Istoria sântă a Testamentului vechiu, I Carte de Religieune pentru școalele medii, 80 fil.

Istoria sântă a Testamentului nou, II Carte de Religieune pentru școalele medii, 80 fil.

A apărut: „*Amicul Tinerimii*“ Nr. 6 și 6 cu un bogat și frumos cuprins. Redacția București, Strada 11 Iunie Nr. 33 Abonamentul 4 cor. pe an.

„*Scrisoare dela căți-va dascăli plecați în străini către colegii lor din țară*“, o broșurică de 47 pagini format 16°, tipărită la București. Prețul nu e indicat.

Licitațiuni minuende

Pe baza încuviințării Ven. Consistoriu diecezan ddto 19 Iulie a. c. Nr. 2803 E ex 1906, să escrie licitațiune minuendă pentru repararea sfintei biserici, a casei bisericești și a casei parohiale, precum și pentru îngrădirea cu scânduri a cimiterului din centru din comuna **Recița-montană**, cu prețul de esclamare 1460 cor. 10 fil.

Licitațiunea se va ține în 9 Septembrie st. n. a. c. (27 August) la 3 oare d. a.

Reflectanții vor avea să depună la începutul licitațiunii vadiul de 10% din prețul de esclamare în bani gata ori în hârtii de valoare.

Specificatiunea de spese se poate vedea la oficiul parohial.

Recița-montană în 3/16 August 1906.

[65] 1—3

Ioan Popoviciu preot.

Pe baza încuviințării Venerabilului Conzistor diecezan dtto 4 Iulie 1906 st. v. Nr. 2584 B ex 1906 și în conțelegere cu P. O. Domn protopresbiter tractual, prin aceasta se escrie licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a bisericii gr. or. rom. din **Cacova** (Kákova, comitatul Krassó-Szörény) pe ziua de 3/16 Sept. 1906 la 3 oare d. a. în localitățile școlii din loc.

Prețul de esclamare este 71,501 cor. 63 fil.

Doritorii de a întreprinde acest lucru, au a depune vadiul de 10% în bani gata sau obligațiuni de stat. înainte de începerea licitațiunii.

Numai acei întreprinzători se vor admite la licitațiune, cari sunt evalificați în arta zidirei și vor da revers comitetului parohial că cunosc pe deplin atât planul și specificațiunea de spese și măsuri, precum și condițiunile de licitațiune, cari până la ziua licitațiunii se pot vedea la oficiul parohial din loc.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a preferi pe măestrii întreprinzători probați și experți, despre a căror prestațiunii și-au câștigat deplină convingere.

Dat din ședința comitetului parohial ținută în Cacova la 23 Iulie (5 August) 1906. [62] 2—3

Ioan Cioc

not. com. parohial.

Ștefan Lipovan

prezidentul com. parohial.

Pe baza încuviințării Venerabilului Conzistoriu diecezan dtto 14 Iuliu a. c. Nr. 1624 Șc. se escrie licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a unei case bisericesti corespunzătoare pentru instrucțiunea tinerimei școlare gr. or. rom. din **Ghilad** protopresbiteratul Ciacovei.

Prețul de esclamare e 8212 cor. 86 fil.

Licitațiunea se va ține în 20 August (2 Sept.) a. c. la 10 ore a. m. în sala școlii gr. or. rom. de prunci din Ghilad.

Planul de zidire și specificațiunea de măsuri și spese se poate vedea în fiecare zi la oficiul parohial din loc.

Reflectanții vor depune la începerea licitațiunii vadiul de 10%.

La licitațiune se vor admite numai concurenți evalificați și cu renume bun.

Ghilad, din ședința comitetului parohial ținută la 30 Iuliu 1906. 2—3 [63]

Aureliu Drăgan m. p.

președ. com. parohial

Romulus Biora m. p.

not. com. parohial.

Concurs

Pentru întregirea definitivă a postului de învățător la școala confesională gr. or. rom. din **Bichigi**, protopresbiteratul Făgetului să escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar în bani gata 600 cor.

2. Pentru conferințe 12 cor.

3. Pentru scripturistică 6 cor.

4. Pentru adunarea generală 20 cor.

5. Pentru lemne 120 cor. și adică: 40 cor. pentru sala de învățământ, iar 80 cor. pentru învățător. Lemnele are alegândul învățător a și-le aduce pe se-sele sale.

6. Pentru participarea la înmormântări, unde va fi poftit, una coroană, iar cu liturgie două cor.

7. Locuință liberă în edificiul școlii cu grădină de 800 □.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și afară de biserică și scripturistica în comitetul și sinodul parohial.

Pentru serviții prestate înainte de ocuparea acestui post comuna nu acordă alesului nici un fel de emolument decât cele indicate aici.

Preferiți vor fi cei apți pentru conducerea corului vocal.

Doritorii de-a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile instruate conform normelor din vigoare în termenul prescriș, la oficiul protopresbiterat gr. or. rom. al tractului Făget.

Comitetul parohial dorește, ca recurenții să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic, dar nici decum în ziua de alegere.

Bichigi din ședința comitetului parohial ținută la 30 Iulie 1906.

2--3 [64]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: **Sebastian Olariu** m. p. protopresbiter tractual.

Árverési hirdetmény.

Alulirott, mint néh: Strauss Ferencz volt karánsebesi lakós kereskedő csődtömegének a karánsebesi kir. törvényszék mint csőd bíróságnak 311/1906 p. sz. végzésével kirendelt csődtömegvagyongondnoka ezzenel köz-hirre teszi, hogy a csődtömegvagyonghoz tartozó, a csődleltár 1—996 tételei alatt felvett ingóságok u. m. butorok, üzleti berendezés, állványok, fűszerárak, különösen pedig a vaskereskedés körébe tartozó vasárak stb., melyeknek beszerzési ára 9483 kor. 65 fill., becsára pedig 9832 kor. 60 fill., — folyó **1906 évi augusztus hó 30-án d. e. 8 órakor** és következő napjaiban Szentmiklósy András bírósági végrehajtó közreműködése mellett nyilvános bírói árverésen tételenkint el fognak adatni.

Arverelni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett és a csődleltárban részletezett ingóságok az 1881 és LX. tez. 107 és 108 §§-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbb ígérőnek szükség esetén becsáron alul is ei tognak adatni.

Kelt Karánsebes 1906 évi augusztus hó 8-án.

[60] 3—3

Dr. Brădiceanu Mihály

ügyvél. csődtömeggondnok.

În totdeuna bani în buzunar

Până la 200 sau 300 coroane lunar, profil pentru doamne și domni din toate clasele și pretutindeni prin reprezentanțe, lucrări de mână, adrese etc. pentru articole de consum. Detalii sub **MERCUR, Nürnberg, Fürtherstrasse 78.**

[61] 2—10

Se află de vânzare la Libr. diec. în Caransebeș

CARTE DE RUGĂCIUNI

și

Cântări bisericești

Întocmită

Cu binecuvântarea Prea Sfinției Sale

Domnului Episcop diecezan

Nicolae Popea

de

Dr. Petru Barbu

Caransebeș, 1904

Tipografia și Librăria diecezană.

Prețul unui exemp. dela 50 fil. până la 20 cor.

În etagiul casei diecezane

Nr. 480 din loc, este de închiriat o locuință constătătoare din trei chilii de cătră stradă și una de cătră curte cuină, cămară, și pivniță.

Informațiuni se dau în Librăria diecezană.

„SALVATORIA“

INTREPRINDERE DE CREDIT
VERȘET (VERSECZ) Str. Petőfi 69.

Împrumuturi-Hipotecare
pe pământuri și edificii:

3¹/₂ 5³/₄ 0

Pe lângă întabulare cu durată de 10—70 ani. Banca n'are dreptul a abzice împrumutul datorășul însă ori și când poate replăti restul.

Credit-Personal
pentru funcționari, comercanți și industriași.

0 6—7

Pe lângă prenotare pe salar, giranți ori deposit de hărți de valoare. Pe restimp de 2—20 ani.

Convertire favorabilă a împrumuturilor vechi și scumpe. — Legături avantajoase cu primele bănci din țeară (între altele și cu institute renumite din Sibiu) și externitate. — Prospecte și informațiuni pe lângă marcă pentru răspuns. — Reprezentanți reali primim în toate comunele. 20—26 [56]